

هیزی پیشمرگه
قه‌لغانه بو
پاراستنی بونو
مافی نه‌ته‌وایه‌تی
کرد .

خزمتی پیشه‌ور که
به گله و بشتیوانی
گله‌بو پیشه‌ور که
گله‌ورترین دسته‌بوری
سهر که و تنمانه.

دہنگی

پیشہ ورانہ

از روی نادانسته و بی فکر و بی احتیاطی

1974

۴۰ یلو

۱۵ شماره

رژيمې ځان ته چمتو کړي چې د نورو په څېر د پندانه نه شي.
 وېرې ته د ځان په هېڅو جوړېک و چاکرېن رول او
 د پېښه کسان خسته ژير د حمدې ټاگرو
 ټاکنې دې پر امېر هم زړوځو له بېر ټوټې گډه.
 که ځان ناچارې به پرېره کاي د وژمن کړا بالهوا ناسه
 ده ستې دانه چې د ځان په هېڅو جوړېک کېوته بهر گري له
 ځان نه چې نه کېوتې ځان ته پرېره کاي کاک
 مستعفا بارزاني خوشيارانه سره کړا په تي شور شېه کي
 گرته نه ستو وه کېوته رېځ خستن و ټاکنې کړدنې يو
 ټوټې شپوه په کي رېځو پک وډېر گريټ وه د وروڼه
 له وروڼه سياسي وه ناو وروڼه کي روشن و د وروڼه ندي
 يو پيدا بېټ، هر له په کف روژي ده ست پي
 کړدنې شور شوه رول کاي قارماني کورد له هېڅو
 کونج کي کورد ستانه وه له خاترين هدا زاخو پول
 پول ها تو نه ته ريزي شور شوه و بونه ته پېښه رگي

د واند لايړه ۱۲

باش حدود سال له دهست پی کردنی شورشی

۱۱ تہ ملولہ، بیروز، تہ گہر

گاورٹھ بدہ بنتوہ دہ پینن

که بفراستی، مسئله ته که همان

لَهُمْ مَا وَعَدْنَا نَفْسَهُمْ

هنگامی که با وجود این که در این کشور

45

7-24 2008年1月

کتابخانه

5

[Faint handwritten notes at bottom]

پروپوزیشن ۱۱

بہارِ نبویؐ

کہ ہر مہمہ ٹھہرے صافہ کھماتھی

من المات كورد نه هیلان و

تتو (شی)

Y

سوالہ ماں

چہل و پنج نازادی

دوڑم. به یومبای ناپالم و توپی

عجہ زنی نازادی بگری سرچوپی

مهرا له هه ندرين تا پشتي قوپی

سجودت سالہ جیگا تمخت نکا بؤکورد

وتاری مه کته بی سیاسی

که به بونهی ئاههنگی تیپه ر بونی ۲۲ سال به سهر دامه ز رانی پارتی دیمو کراتی کوردستان، هه فالی تیکوشه ر دو کتور مه محمود خویندیه وه :

که واته خوشکو برایی به ریز :

مبوانه خوشو یسته کان، خوشکو برایی به ریز :
به بونهی هاتنو کو بونه و تان بو ئهم ئاههنگی که
له به ووه زی تیپه ر بونی یست و دوو سال به سهر دامه ز ران
ندنی پارتیه تیکوشه ر که ماندا نه گه ریت به ناوی سه روک
پارێزانی و مه کته بی سیاسی و مه کته بی تهغی نه جو مه نه به سهر
که دایه تی شور شه وه گه رمترین به خیر هانتنان لی نه کین.
ئیمرو روژیکێ زور گرنگو پروژه له میژووی
نه ته وه ی کورد ماندا چونکه له م روژه دارێزێکی ئه لێر-
سراوانی جولانه وه کانی نه ته وایه تی کوردستان عێراقو
تاقمه سه ره بخوکان یان سه ره به پارتیه گۆته کان له
کو نگره ی دامه ز رینه ری پارتی دیمو کراتی کورد کور
بونه وه له دایک بونی پارتیمان یان ئاشکرا کرد دروست
کردنی پارتی بیوستیه کی میژووی بو که ئامانجه کانی
گه لی کوردو زروقی گورراوی ئهو سه رده مه سه پاندیان
چونکه پاش شه رری جیهانی دوو هه م له ناو بر دنی نازیست و
فاشیست و بلاو بونه وه ی یرو با وه ری دیمو کراتی و دژ به
ئیمه ر یا لیزم، پارتو کومه له نیشتمان په وه ره کانی کوردستان
ره هبه رانی جولانه وه ی نه ته وایه تی کوردیش له به ر روشنایی
زروقی تازه و له به ر ئه وه ی زور به ی جولانه وه نیشتمانیه-
کانی پشوی گه له که مان به وه ی نه بونی به کیه تی گشتی
گه لو ریکه خستنی پیشکه و توانه نه گه یشتبون به ئامانجه-
کانیان، به پیوستیان زانی که ده ست له پارچه پارچه ی
به ر به ده و به کیرگرن له ریزی یه ک ریکه خستندا و کو بی نه وه
له ده وری یرو با وه ری نه ته وایه تی پیشکه و توانه بو
پشیره و ی و ئاراسته کردنی خه باتی سه ختی گه له قاره-
مانه که مان بو وه ده ست هینانی مافه ره واکانی خو ی،
به م جو ره پارتی زگاری کوردو به شیک له پارتی
کومونیستی کوردستانی عێراق که ناسرا یون به جماعه تی
شورش و هیندیک له پاشما وه ی پارتی هیوا و هیندیک
له کورد په ره وه ناسرا وه کان په کیان گرت بو دامه ز ران
ندنی پارتیمان له ۱۶ آب ۱۹۴۶ له سه ر بناغه یه کی
دیمو کراتی پیشکه و توانه وه له جو ار چه وه یه کی یرو با وه ری
نه ته وایه تیدا، له سالی ۱۹۴۷ لقی حزبی دیمو کراتی
کوردستان که به ژ. ک ناسرا بو له سلیمانی هاته ریزی
پارتیمان وه .

پارتیمان به ده یی ئاره زوی چهند که سیک یان
تاقمیک نه وه به لکو بیوستیه کی میژووی و نه ته وایه تی
بو که ئامانجه کانی گه له که مانو به کیه تی جولانه وه ی
نیشتمانیه سه پاندیانه . پارتی دیمو کراتی کوردستانی
عراق له سه ر ته ی دامه ز راند ئه وه ئالای خه باتی نه ته وایه تی
کومه لانی خه لکی کوردستان له جو تیارو کر یکارو قوتایی و
روشن یزو کاسکارو هه موه چینه نیشتمانیه کانی هه لگر ته وه
به در یفی کردن هه ولو ته قه للای دا وه خه باتی کوردو
بو کو کرد نه وه ی کومه لانی خه لکی کوردستان به
کوردو ئاسوری تر کمانو که مایه تیه کانی تر وه له ژیر
ئالاو دروشمه کانیدا .

پارتیه نه به ره که مان هه ر له سه ر ته ی دامه ز راند-
ئیه وه ره چاوی یرو با وه ری نه ته وایه تی راستو دیمو کرا-
تیانه ی کرد وه هه میشه هه ولی دا وه که یرو بلکه وه ی
کوردایه تی له نیو ریزه کانی کومه لانی خه لکی کوردستان
ندا بلاو بکاته وه و به چه سببیت مسنه که هه ر سه هه لکو
هه میشه دژی ره گه ز په رستی بو وه به هیز کردنی یرو-
با وه ری برایه تی و دوستانه تی میان ی گه لی کوردو عه ره بو
هه موه گه لانی دورو نزیکین جیهانی و پالیشتی کردن له
ئاشتی و هه موه جو ره جولانه وه یه کی نیشتمان په ره وه ی
ئازادیخوازان له سه زان سه ری دنیا دا یه کیک بو له بناغه
قایمه کانی سه ره تاکانی که هه ر ده م له کرده وه نو سینه ک
نماندا دوو باره گرا وه ته وه . له نا وه وه ی پارتیش هه مبه
به هیز کردنی یه کیه تی یرو با وه رو ریکه خستن و هاو کاری
به هیز کرانی دیسلین له نا وریزه کانیدا و پاراستن و پالیشتی
مافی ره خنه ره خنه له خو گرتن و دیمو کراتیه تی له
سنوری به ره وه نندی پارتی و پاراستنی نا وه ندیه تی درو-
شمیکی بنچینه ی بو که به یی توانا په ی ره وه ی گرا وه ،
واته هه ر گیز ما وه نه درا وه که به ره لای ی بلاو بیسته و یان
له ژیر په ره وه ی به هیز کردنی نا وه ندیه تدا دیکتا توریه تی
به چه سببیت سه ر کردایه تی پشت بکاته بشکه کانو نه ندانی
پارتی، به پیچه وانه به شانازه وه ئه لیلین که تائیسنا له ته
مه نی کودتی یست و دوو سالی دا، له گه ل ته وه ی که
زور به ی زوری کات جالاکی نه هینی به وه دو ژمن

به ربه دانی کرده و حکومت کوئنگره به ستران و
نویسنده رانی همو نه ندانی حزب تبیدا به شداد بون، واته
ناوه ندیته دیمو کراتی که چله و له بهرله لای و دیکتا-
توریت ده گریته په پیره وی کراوه و بهوی نه و بهوی
هوشیاری و ناگاداری قواعدی پارتی همو نه و هولو
ته قه لایه ی که به گه له کومه کی له ریزی حزبا یان بو
تیکدانی پارتی چه له لایه نه و تاقمانی که به جیا
بو نه و و یستویانه پارتی که بکن و کو له سالی ۹۵۰
و میان خویان سه پانده به سدر سر کردایه تبدا و هولو
لاوازی و له ریگه لادانیان داوه و کو له سالی ۱۹۵۹،
و هه روه ها سالی ۱۹۶۴ له لایه نه تاقمه کی تاله بانی
خاندنوه به ربه دانی کراون به توندی و له سدر بهردی
یه کیدی بر و باوه و ناره زوی پارتایه تی و پنهوی ریکستن
ووردو خاش بون، پارتیمان یه ککرتوترو پنهوتر هاتو-
ته و کوردی خه باته و.

خوشکو بریانی به ریز، ها و ولایه خوشه و یسته کان :
جگه له تهنگوچه له و گرو گرتی ناوه و پارتی دو-
منانی کوردو کوردستان و همو تاقمه نو که و چلکو
خوره کانیا نهمیشه به ربه کانیا ن کرده و به همو
کوردیک، چونکه پارتی ته و ره ی جولانه و ی کورد بو و
هه ردم پیشه و ی کردنی نه و جولانه و یه گرتوته
نه ستوی له همو زروفیکدا، به لام نه که هه ر دوژمن به سدر-
ماندا زال نه بو به لکو همیشه رسوا بو و نه یقوانیوه کار
بکانه بروای به تینی نه ندان و یه نگره کانمان که صدانیان
زیندانی کراون و همیشه ده ربه دهر بون و زوری تریش
له ژیر نه شک نه و گولله باران و سیداره ی دوژمندا گیانی
پاکیان سپارده و هه شهیدان عمر شریف و مأمون دباغ و
صدیق آمین و ملا رسول و عبدالرحمن عبدالکریم و صدانی
تر که له سدره مهر گیشدا ناوی کوردو کوردستانیان له
سدر لیو بو، به کوردی نه توانین بلین و صدان روداو
شایه دمانه که به سدر و کایه تی کاک مصطفی بارزانی پارتی
دیمو کراتی کوردستان، به خه باتی سهختی همیشه ی و
هه لگرتنی دروشمی راستی گونجا و له گه ل نامانچ و
زروفی گه له که مان ده ری خسته که پیشه و ی جولانه
وه ی شورشگری کوردستانی خسته و نه ستوی و به رده و ام
نه بیت له سدر به جی هینانی نه و فرماند گرنگه که میژووی
خوینا و یمان له قوناغه دا پی سپارده و پارتی
دیمو کراتی کوردستان همیشه له جولانه و ی نیشتمانی
عیراقدان به شداد بوه چونکه بروای به یه کیدی نیشتمانی
راست هیه، هه ر له بهر نه میش ته بیتن که له همو ربه رینو

جولانه و نیشتمانه و ده دینه کانی گه لی عیراق له حکمی
پادشاییدا به شداری کرده و قوربانی داوه هه روه ها
له ریزه کانی پیشه و یه بو به پالشتی شورشی ۱۴ تموزی
۱۹۵۸ و پاراستنی کوماری عیراق که پاش شورش دامه-
زرا و یارمه تی دان له جی به جی کردنی ماده ی ۳
ده ستوری کاتی قاسم که دانی نابو به هیندیک له مافه کانی
گه لی کوردو و به ربه دیک بو له خه بات و کوشمان له و
سهرده مدها، هه روه ها پارتی هه ولی داوه بو دارشتنی
یه کیه تیبه کی نیشتمانی پنه و بو به هیز کردنی په یوه ندی
له میان کوملانی خه لکی عیراق به گشتی به کوردو
عه ره بو ئاسوری و تورکمان و همو که مایه تیبه کانی تر به
جوردیک که به ربه و ونه ی عیراق و مافی هه میوان له سدر-
بناغی دادپه روه ری و یه کسانی بیاریزریت له بهر نه میش
نه بینن که پارتیمان نه که هه روه کو هیزکی کوردی
به لکو و کو هیزکی سیاسی گرنگ له عیراقدان که
نه توانیت ده و ر بیتت ناسراوه، نیمه نه که هه ر برومان
به خه باتی شان به شانی هیزه نیشتمانی و دیمو کراتیه کانی
همو وولات بو به لکو و یستومانه همیشه نه و به کرده و
بیتنه ندی له چوارچیوه ی به ربه کی نیشتمانی یه ککرتودا
که تی بکوشیت بو هینانه دی نامانجه کانی همو گه لی
عیراق، بیتش له گه ل نه و همو تهنگوچه له و
کوسپه ی هاتوته دیکای جی به جی کردنی نه و به سدر
زیاتر له جاران برومان پی یه چونکه نه زانین بهردی
بناغیه بو پرر کردنه و ی به تالی سیاسی و چه سپاندنی
رژیمیک نیشتمانی له عیراقدان.

خوشکو بریانی به ریز، ها و نیشتمانه خوشه و یسته کان
په ربه و ی کردنی به ربه باوه ری شورشگری همیشه
یه کیک بو له سدره تا کانی پارتیه تیکوشه ره که مان هه ر
له بهر نه میش له یه که م روزی هه لگرساندنی شورشی
نه یلولی پروژه و فرمانی بنچینه یی ئازاسته کردنی
گرتوته نه ستو و به ربه ری و سدر و کایه تی بارزانی خه باتی
پی ووجانی کرده بو ریکستن و به هیز کردنی ریزه-
کانی شورش و هه ول دان بو چه سپاندنی له ناوه و و
ده رده و ی وولات و فراوان و پنه و کردنی هیزی پیش-
مه رگی قازمان که قه لغانی پاراستنی بونو مافه کانمان
بی گومان خه باتی پارتی له کاتی شهردا زور سهخت
تره له سالانی پیش شورش چونکه نه رکیکی زور گه و ره
جگه له تیکوشانی سیاسی نه که و یته سدر شانی، له بهر
هه ستانی به شیوه یه کی بنچینه یی به سدر کردایه تی شورش و
زیاد بون و فراوان کردنی په یوه ندی له ناوه و ده رده و ی

وولات، ئەين ئەرەبىستان لە پەرزەنتى كە شورشمان
پەرزەنتى بە ئىش كەردن ھەيە بوئەو ھەي كە مو كوردى و
ناتەواو پە كانی چارە سەر بکەرت و پالېشتى لە ھەمو روو پە
كەو پەيدا بکات، ئىش كەردن ئىش فرمانى سەرمانى ھەمو
كوردىكە كە خوى پە نىشمان پەروە دابەت و لە ھەر
شويىك بىت واتە دوورە پەرزى و واھىنان لە شورش يا
سارد بوئەو لە ئىش كەردن لە ریزە كانیدا بە بىانوسى
كە گوايا تىكە لاوى سياست نابن لە گەل نىشمان پەروە پەدا
پە كەنا گەروەو تەنھا پە زەرەرى مىللەتە كەمان تەواو
ئەبىت چونكە شورش جگە لەو ھەي كە جولانەو پە كە
سياستى نەتەو كەمانە شەرى ژيان و مردنەو دوژمن
سەپاندو پەتە بىسەرماندا .

بەلام ئەوانەي كە كەوتەو نەتە بەر پەروە كانی شورش و
لەزىر پەردەى دروى كوردایەتیا ندا ئەيانەو پەتە خویان
بشارنەو بىانەو پەتە يا ئەيانەو پەتە خزمەتى دوژمن ئەكەن و
پاچى دەستیانن بو روخاندن كیانی مىللەتى خویان ئەو
كیانی كە چەسپاوەو ئیمرو چقى چاوى ھەمو دوژمنانى
نەتەو كەمانە .

خوشكو برايانى بەرز :

پەروستە لە سەرمان كە بەر پەروە ندى تا بىستە
بەخەنە لاو بە گيانىكى خۆنەو پەتە خەبات كەردن
ھەمو مان ، ھەمو خەلكى كوردستان تى بکوشن و بروین
لە سەر ئەو رىگەيەي كە خوینی شەھیدە قارەمانە كانمان
رونا كیان كەردو تەو بو گەشتن بە ئامانجە كانمان ،
ھەروەھا ئیمە بەم بوئەو ھەو داوا لە ھەمو برا كوردانە
ئەكەن كە سارد بوئەو ھەو يا دوورە پەرز وەستان و يا
ھەلخەلە تاو بە پروا گاندەى دوژمن كە يا بگەرنەو ھەو
رەزى شورش يا ھاو كاری بگەن بە ھەر شەو پەك كە
ئەتوانن بو پر كەردنەو ھەو ناتەواو پە كانی . سەر كەوتنى
شورش سەر پەرزى و كامەرانیە بو ھەمو كوردستان ئەك
بو بە كەيك یان تا قىسكى تا بىستە . پارتیمان بەم بوئەو ھەو
پەیمان تازە دە كاتەو بو ئیو ھەي بەرز بو ھەمو برا
پیش مەرگە قارەمانە كان بو ھەمو رولە كانی گەلى كورد
كە ھەول بەدات زیاتر كەمو كورد پە كانی چارە سەر بکات و
رەزە كانی رەك بخت و ئاستى ھوشیاری كادە كانی
بەرز بکاتەو بە شەو پەك كە بئوانن فرمانى سەر شانیان
كە خزمەتى شورش و مىللەتە كەمانە زیاتر جى بەجى
بگەن ، ھەروەھا پەیمان ئەدات كە بەر دەوام بىت لە سەر
خەباتى شورش گرانەي خۆی لە ناو ھەو دەروەى وولات و
پەرزەنتى كەردن تى بکوشن بە ھاو كاری لە گەل ھەمو

بروانە لا پەرزە ١٢

عراق بە پەرزەنتى زووفى تازەو پەروستە كانی، لە گەل ئەمەش و
لە گەل ئەو ھەي كە تا قەمە كەي جلال و برايم كە جیا بوئەو
لە پارتى و شورش ، و پەستیان بە یارمەتى دوژمن ریزە كانی
تەك بەدەن پارتە كەمان تەوانیو پەتە تارادە پەكەي زور
رەكخستن و پروا پەروە كوردایەتى راست لە ریزە كانی
شورشدا بچەسپەنتى ، ئەك ھەر ئەمە بەلكو لە سالانى
دوا پەدا ھەولى داو كە پروە دابەت بە ھاو كاری لە گەل
ھەمو برايانى ئەنجومەنى سەر كەردایەتى شورش بو
چەسپاندننى دەسگای داد پەروەرى دەست پە كەردن
ھەندىك چاك كەردننى كۆمەلە پەتە و ئا پەرزى لە كوردستانی
رەزگار كراودا بو چارە سەر كەردننى كەشە كانی مىللەت و
ناتەواو پە كانی شورشمان وەكو كەردنەو ھەي قوتابخانەو
جىگەي بەر پەروە كانی نەخویندەواری ، لەم رو ھەو
ئەگەر چى بە فراوانى كار نە كراو بەلام دەست پە
كراو ھەنگاویكە بو پەرزە پە دانی ئەم خزمەتە
پەرزە ، ھەروەھا كەردنەو ھەي نەخوشخانە لە ناوچەى
ھەزە كان و رەكخستننى چەازى لە شەراغى شورش بە شەو پەك
كە تارادە پەكەي زور تەوانیو پەتە خزمەتى خوى بە مىللەت
زیاد بکات و بەر پەروە كانی و چارەى نەخوشى بکات ، زیاد
لەمانە ھەندىك كەشەى زەوى و زار حەل كراو ھەمیشە
بە پەرزە پەروە ندى خاوەن زەوى و جوتیارە كان و بە
جورىك كە دادى كۆمەلە پەتە رەچا و كراو . ھەروەھا
بەم زوانە پاساى پاراستنى خەزان دەر ئەچىت كە
لەم رو ھەو ھەتا رادە پەكەي زور مافى ئافرەتسانى
كوردستان ئەپەرزەنت . كەشە زور ماو ھەو دەرینى ناكەين
بە پەرزەنتى تەواو زووفمان بو چارە سەر كەردن .

خوشكو برايانى بەرز :

لەم كاتەدا كە مىللەتە كەمان بەرز و فەيكى ناسكدا
تە پەرزەنت و دوژمنان لە ھەمو لا پەك ھەروەھا پەنمان ئەم
كەن زیاتر لە ھەمو كاتەك ھەمو دانىشتوانى بە شەرفى
كوردستان چ ئەندامانى پارتى و چ پیش مەرگە قارەمانە
كان و رولە كانی تەرى كوردستان بە ئو پەسا و پرو گەنج
لە شاران و لە لا پەك پەروستیان بە پەك كەرتن وە خەبات
كەردن ھەي بو ئەو ھەي ئەك تەنھا بئوانن مىللەتە كەمان و
تەواو ھەي نەتەواو پەتە كە بە خوینی شەھیدە كانمان و ھەمو
خو بەخت كەردننى تەرى گەل كەمان دامەزراو پەرزەنت
بەلكو ھەنگا و بنین بو چەسپاندننى شورش و بەھیز كەردننى
رەكخستن و پروا پەروەرى راست لە ریزە كانیدا بە شەو پەك
كە بئوانن ھەنگا و پەتە بو گەشتن بە ئامانجە كانى
گەل كەمان و چەسپاندننى مافە كانمان لە ناو ھەو دەروەى

له يادی شه شمی ئه یلولی خوی بناویدا

رۆلهی قارمانی کوردوه به شیوهی خویشاندا نیکی گهوره دژی ههلبژاردنه داتاشراده کدی رژیمێ بهغداو داگیرکهره کان بهرپابو ئه لقهیه کی گرنگ بو لهو راههرینهانه .

هیزی داگیرکهره چلکاو خۆره کانیان له باتی گۆی دانه رهئی میللهت و ههول دان بو چاره سهر کردنی کیشه که به شیوه یهک که له گهل مافی نهتوه . کهمان و گهلی عیراقدای بگوجیت ، به گولله بازار و هلامی میللهته کهمانیان دایهوه دهیان رۆلهی قارمانی وهک عهوله سیسو هاوریکانی شه هیدکران وهسدانیش بریندارو زیندانی کران .

بهلام گوله بارانی دوژمن گیانی نهتوا بهتی سستو لاواز نه کرد به لکو به پیچه وانه ئه نجامی ئهم هیره درندانه به پهرسه تندی بو به شیوه یهک که زۆریه ی کوردستانی گرتوهوه جولانهوه به کی چه کده ئاری شۆرشگیری به سهر و کایه تی شیخ محمودی نهمر بهرپابو که دوژمن به ههمو جوریک به ئاگرو فاسن کوژاندیهوه .

لهم رۆژهدا که به شانازی یهوه یادی ئهم جولانهوه پیروژه ئه که نهتوهو شۆرشه کهمان گه به شتوته رادهی دژوست کردنی هیوا به کی گهوره بو میللهته کهمان پیوسته له سهرمان که ههمومان تیکرانی بکوشین بو ئهوهی ئهک ته نهیا توانین قهواره ی نهتوا به تیمان یارنیزین به لکو میللهته که مان بگه یین به دوا رۆژیک به سهر به سهر شاد بهرا بهرایه تی بارتیمان و سهر وکی بارزانی هسته فقه ، ئهمهش چاکترین چه بکه گو له که پیش کهش به گیانی باکی شه هیده قارمانه کانی 6 ئه یلول بکرت .

شه شمی ئه یلول که به شه شمی ره شمی ئه یلول ناسراوه رۆژیکێ زۆر پیروژه پهرمانایه له میژووی نهتوهی کوردماندا ئهک ته نهیا له کوردستانی عیراق به لکو له ههمو گوشه و که ناری کوردستاندا ، چونکه ئهم بیرموره به ئهک ههر یادی نارمانی میللهته کهمان بهرام بهر چموساندنهوهی له لایهن دوژمنانهوه دهر . ئه بخت به لکو نیشانه ی بهر بهر ه کانی و خه باتیکێ قارمانانه ی خوی ناوی رۆله کانی کوردستانی به شه ره فقه که له سالی 1930 له شاری سلیمانی دا رۆیدا .

ئیمپریالزمی ئنگلیزی و ده ستو پیوه نده عیرا قیه کانی و یستیان گویا جوهره شۆرخه تیگ بدن به رژیمه داتاشراده که ی عیراق و ئهوه که به تیبه عیراقیه ی که له بهر خاتری پترۆل به ده ستی ئنگلیزه کانهوه چه سپین .

گه لی کوردستانی قارمانیش که له دامه زرا تندی عیراقدای ره ئی و مر نه گیر ابو سه پابو به سهر یابو له هیچ کاتیکدا رژیمێ ناوه ندی (مرکزی) و یان ئنگلیزه کان په یمانه کانی خویان و بریاره کانی تر یان بهرام بهر به کورد جی به جی نه کردبوو دانیان نه نابو به مافه نهتوا به تیبه کانییدا ، ههمیشه ههستی نهتوا به تی بهر زبوو جولانهوه ی بهردهوام بو بو که یشتن به مافه کانی خوی چ به شیوه ی مان گرتن چ به خو پیشا تان ، چ له جولانهوه چه کدارو شۆرشگیر به کانی شیخ محمودی نهمر دا که ههمو به درندانه ترین شیوه ئه کوژنرا نهوه .

شهری بهرده رکی سهرایش که له رۆژی شه شمی ئه یلول له شاری سلیمانی له لایهن همزاران

تیتل و بیبل

نه‌قلی مام گورگت و خوله قورناتی
خواردنی تیتل و بیبل و - بزئوکه

نه‌قلی مام گورگت و خوله قورناتی
خواردنی تیتل و بیبل و - بزئوکه

.....

به‌سه‌ری قروت و لاتی بی‌کاله
بوی نه‌چه‌وسیمه‌وهو ژبان تالم !
ده‌غله ، ئاژاله ، توتنه ، نه‌وتنه
به‌ره‌کەت له‌م ولاته باریوه
گه‌سک و قامچی نه‌هینی ، نه‌یمالی ! ؟

ره‌نجه‌زی عاره‌بم له‌ میژ ساله
دوازده مانگه‌ چ خوم چ منداالم
خاکه‌ که‌م زور به‌ پیت و ده‌سه‌ که‌وته
چه‌ندبه‌ری لیره‌وارو چه‌ندبه‌وه
سه‌ه‌روه‌ه‌ه‌م / ره‌نیوده‌نی سالی

.....

ئاره‌قه‌ی ره‌ش ده‌کا له‌ گه‌رمابه
ه‌یشه‌ هه‌رلای کرێته‌ چاره‌ی من
خوریه‌ که‌م بوو به‌قانی جوان بوته‌و
پرله‌ نه‌سه‌یی به‌ جملکی پرینه
نیمه‌نی خوا به‌ چش له‌ برشو که‌رو
له‌شی روتم به‌ جساوی داپوشم
هه‌ر که‌سه‌ی رام‌نه‌کیشی بولای خو
حاکیش جباری کاری پیم‌ماوه
باسی نا‌کری به‌شم له‌ هه‌پسو کوته‌ک
حه‌ول نه‌ده‌م بوو بژیوی منداالم
ئاوه‌نا‌ئاوی پیم‌ده‌لی جه‌رده
بوژبان نا‌بی زور کزولانی !
ده‌تکوژم . ناشالی پیم‌که‌من کیه‌م
دانی چیرن له‌ خواردنی بی‌چوم
کۆن ده‌چی ، دینه‌جیی به‌کی تازه !
کوری پیغه‌به‌رو نزیکي خودام
گوشته‌ که‌م خوشه‌ بوم ده‌لورینی :
خیوی به‌ه‌زی ته‌موزی پیروزم

خاکی خوی ورده‌ ره‌مل و خورما به
کوشک و پانکه‌ی کری به‌ پاره‌ی من
قه‌نده‌ه‌اریم . کرایه‌نان بوو ته‌و
ده‌لی : رانکت شه‌رو له‌ مه‌م‌بینه
رای ته‌بویرم منیش به‌ که‌شه‌ک و به‌رو
نه‌چمه‌ شار باره‌داری بفروشم
شورته‌یه ، عه‌سکه‌ره . نه‌هه‌شت و نه‌و
عه‌سکه‌ری و باجو و دونم و خاوه
ده‌م‌دوینن به‌ یازمال و وله‌ک
ه‌یشه‌ بی‌ناشه‌کوریم و نا تالم
که‌چی مه‌رباری ته‌م مه‌مو ده‌رده
بو که‌مت‌بی‌یه ؟ بو دره‌نگه‌ هانی ؟
جوله‌ که‌ی دوه‌می و به‌لای سه‌به‌م
که‌ نه‌بینی له‌-ان و پۆ که‌وتووم
تیتل و بیبل ده‌وین و فیسل بازه
به‌کی شه‌ینه‌و ده‌لی ته‌من باشام
به‌کی تردیت که‌ شه‌ینه‌ نامیینی
آنی و انسام و سور بوژم

«پیشمه‌رگه‌م بو کوردستان»

له شعری - مه‌لا فچکه

پیشمه‌رگه‌م بو کوردستان له‌گه‌رمیانم هه‌تا کویستان
ریگانه‌گرم به‌ی وستان شان به‌شانی براو دوستان
شیعارمانه به‌دلوگیان
یا کوردستان وه‌یانه‌مان

به‌دوای ئوتومیسل رامکیشن دانم به‌ک‌یه‌که هه‌لکیشن
تال تال سمیل ده‌رکیشن به‌ی ته‌جه‌ل گیان بکیشن
شیعارمانه به‌دلوگیان
یا کوردستان وه‌یانه‌مان

سه‌راونخون هه‌لواسن داخه‌م که‌ن به‌ئاگرو ئاسن
بوینان ته‌به‌ پولاو ئاسن هیچ نالیم ئه‌و ف بابمانسن
شیعارمانه به‌دلوگیان
یا کوردستان وه‌یانه‌مان

شورشمان هه‌ر ته‌رواته‌ری هه‌زاران کوسپه‌ی بیه‌تری
ئه‌وه‌ی ته‌هل سه‌ره‌ناگری باوه‌کوسه‌گه‌ هه‌ر به‌وه‌ری
شیعارمانه به‌دلوگیان
یا کوردستان وه‌یانه‌مان

ئه‌وه‌چی و گورگی زه‌ردو ته‌به‌لق‌دین	به‌چکه‌ عارف له‌شوبنی عه‌قله‌ق‌دین
به‌وه‌گورگن ته‌هوی ده‌رونو دین	خۆده‌گۆرن هه‌تا نه‌زانین کین ؟
هه‌رچی هات پیم ده‌لی ته‌من‌چاکم	له‌وه‌رم پیسه‌ به‌وێ و شیرپاکم
هینده‌ماوم هه‌تا له‌پشت چه‌په‌رام	ده‌رکی لی‌دانه‌ خه‌م بزانه‌ خورام
گشتی هه‌رگورگه‌ سه‌ره‌یان بو‌ره	هه‌رچی بۆی هه‌لکه‌هوی هه‌زارخۆره

گۆر شهیدی شهیدان

له مجاره به كيك له شههیده قاره مانه كانی شورشه
سدر كهوتوه كه مانتان پیش كەش ده كەین ، كه ئازایه تی و
ههلمهت بر دنی به جوریك دهنگی دا بۆوه له سهرانه ری
كوردستاندا بیوو و بر دی سدر زووبانی دۆست و دوژمن
له ههر چه به به كدا بوه ستایه بهرام بهر به دوژمن ناوه كە ی
بهس بۆ تۆ قانندن وه ناو بهردانه و یان، ئهو رۆله نه بهرده ی
كورد شههید كاك محمود كاوانی به:

شههید محمود كاوانی كوری علی كوری یوسف
له گوندی كاوانیان هاتوته دونیاه له پیش دهست پی
كردنی شورشدا هه میشه پشت گیری جوتیاری کردوه
له كیشه یاندا له گهلا خاوه زهوی له سالی ۱۹۵۹ له سدر
ئهووی پشت گیری جوتیاره كانی گوندی خۆرانی کرد
دزی ئاغاكان میری گرتی و به دهست به سهری ناردیه
[ناصریه] پاش ماوه بهك گهراوه ناوچه كە ی خوی، بهلام
له بهر ئهووی ملی كه چ نه كرده بۆ ئاغا و زوردار له ترسی

رۆژی ههشتی ئهیلول

له لایهن كومهلوریك خراوه

كانی زانستی جیهان و به

تایبهتی ئهوانهتی كه

به یوه ندیان به كومهلی

نەتەوه به كگر توه كانهوه ههیه ههروه ها، ههمو گهلانی

جیهان به رۆژی بهر بهر كانی نهخوینده واری

دانراوه وه بهم بونه یهوه ئاههنگ و كو بو نهوه دووانی

زۆر له سدر ئهم ناسه ده كریت له ههمو لایهك

به نسیهت میللهتی كوردمان دهوه ئه گهرچی ئیمرو

به هووی بهرزی ره گهز بهرستی دوژمنهوه تاراده بهکی

زۆر پی بدش كراوه له خوینده واری و زانیاری و قوتله

بخانه كانی به هووی شدره وه ویران كراوه زمانی

زگماکی خۆی لی قهده غهیه

لهم رۆژدا هاو بهشی له گهلا ههمو گهلان و

ریكخراوانی جیهان دهكات و ههول ئه دات بهم

— ۸ —

گرتنی به چهند مانگیك له پیش شورشدا چه کی هه لگرنو
به نای برده بهر چیا كانی كوردستان له گهلا دهست پی
كردنی شورش بو به به كيك له سدر بازه گیان فدا كانی،
به ناو بانگترین شهرك كه له ئهفسانه ده چیت و تیناسه
كهوت شهردی زینوی حافظو بهر سینه له ناوچه ی بالهك
كه بهك سهریه شهربازی دامهزراوی له ناو ره بایا هه لكه ندو
گرتی به سدر بازو ئهفسه دهوه .

له رۆژی ۹/۶/۹۶۲ به هووی بوردمانی فروكه وه
بریندار كراو له سعادت سهری بهیانی رۆژی ۱۹/حزیران
۹۶۲ دلی گهوه ری له كار وه ستاو گیانی پاکی به خاکی
كوردستان سپارد .

ههزارن سلاو بو گیانی پاکی شههید محمود كاوانی و
ههمو شههیدانی ریگه ی رزگاری كوردستان .

مردن و بهر شوری بو خائنان و دوژمنانی شورشو
نهتەوه ی كورد .

بو نهوه یه كه هه رچه ند له توانا دا بیت نه خوینده واری

به ره بهر كانی بگریت له كوردستاندا وه میلله ته كهمان

له تاریکی نهزاین رزگار بكات .

دیسان لهم رۆژدا ئیمه داوا له كار به دهستانی

بهغدا ئه كهین كه دهست هه لگرن له سیاسهتی

دوژمنانه به میلله ته كهمان لهم رووه و وه مه كته به كانی

كوردستان هه مو ی بكه نهوه یارمه تی رۆله كانی

میلله ته كهمان بدن كه به زمانی خویان قیری

خوینده واری بین كه مافیکی زۆر سه ره تایی هه مو

مروفتیكه له دنیا دا .

دیسان بهم بونه یهوه داوا له یونسكو وه

هه مو ریکخراوه زانسته كانی تری جیهان ئه كهین

كه یارمه تی شورشه كهمان وه به تایبه تی بهشی بهر به

كانی نه خوینده واری بدن بو ئهووی بتوانین وهك

پشووست ئیمه ییش به شداری ئهم خزمه ته گرنه بین

وه گه له كهمان سویدی لی وهر بگریت بو نه هیشتی

نەزانی و نه خوینده واری .

په شهمانی ماموستا و ماموستا

— — — — —

مچه وتی (ماموستا هه رچی فەرموت زۆر جوانه بهلام نازام بۆچی نه ناوی کوردستان هیناو نه باسی کوردا. بهتیت کرد ؟)

پیش ئەوێ ماموستا وەلام بەداتەو ئەفسەرە کە تی ی وەژاندو چەبەییکیان کرد ، ئەمجا وتی - کاکێ خۆم چەند جار وتومانە ئەم وو شەیه بۆتە هۆی ئازاوه ، کوردستان یا شیمال فەرقی چیە ، ئایا بەم جیا یە بێنێن شاخی گۆیژە یا جە بەل کویجە هیچ ئە گۆیژ ؟ ئیمە ئەمانەوئ بۆین و حکومەتی نیشتمانی چاوی لێمانەوئ بێ ، تازە بەگۆیژینەوئ سەر کوردایەتی ؟ ئیمە قۆناخی نەتەوایەتی- مان تەواو کردو گەیشتمە ئومەمی ، حزبە ئازاکە ی ئیمە کوردو عەدەبی لەلا نیە ، ئەمانەوئ رابوین و گیرفانمان پر بێ .. تۆ ئەگەر برسی بوی هەتا ئیوارە بێی کوردو کوردستان ، و رگت تێر نابێ . ئیمە بەرو سوشالیستی ئەچین !

- ئە ی گوا یا ئیمە کوردایەتی ناکەین ؟

- کۆرە کوردایەتیمان کردو لێ بوینەو ، ئیستا شتیک ئەکەین مەلایی یەکان بەسەر سالی تر نایکەن .. کاکە مچه ئیوارە لە قیادە بچو بۆ لای جەنابی رائد ع .. ئیشی پیتە . بەم چۆرە کۆ بوینەو سیاسی یەکی کەمپی بەکرە . جوو وتارە حزبی (!!) یەکی ماموستا ح .. دوا یی هات .

دەمو ئیوارە ییکی تال و مەوێن لە روژە گەزەکانی ناوەرستی نیسانی ئەمساڵ ، زریانکی سارد گەیی ئەمەتو تاوتاو و رۆژنە بارانکی بەتین ئاورشینی ئەکردو زو ئەگیرسایەو ، هەورە رەشو ئاو هەلگرەکان سکیان گەیا . نەوتە زەوی ، بروسکە پەتاپەتایا کانی سەری سەفین و بە دوا یانا شریخی تریشە تیکەڵ بەگرمە ی ئەو ئۆپی قورس و دۆشکەو شەست تیرانی بەتیکرایێ ئەتەقنەو و هازو گیزە ی تاکوتەرای تەنگ و کلاشینکوف سەفۆ- نی ییکی بە سامی مەرگی لەو دەشتە پازو بەرینە - دەشتی هەولیر - دا بلۆ ئەکردهو .

لە بەر دەمی گوندی بیستانە ی بچوک لەناو جۆگا- ییکی قوڵا دا کۆلەبالا لە بەرێک کەوتو ، لای جەپی لە

ماموستای مل باریک هەستایە سەر پێ و چاویکی بە حەشاماتی بەردەمیا گێرا کە لەسەر زەوی دانیشتون و چاویان بریبو دەمی ، بە بەکدو کۆکە قوچکی پاک کردو و تی :

د براکام - تیکۆشانی بەتینی حزبا یە تیمان لەگەڵ یارمەتی و پشتیوانی حکومەتی نیشتمانی دا کاریکی کرد ، چەند روژیکێ تر لە بادینانەو هەتا بەمۆ یەک پێشەرگی بارزانی تیا نامینی و هەموو شیمال ئەکەوتتە دەست خومان !! ئەو ناوچانە ی ئەیانگرین زۆرەو ئیمەیش کەمپ ، ناچارین سەرپەلەکانمان بەکەینە باشچاوش و سەرلێ بەزابت و ئەوانی زلتەر یەکی مستیک ئەستیری زەردو سپی بەسەر شانی چۆخەکانمان دا ئەدرو .! عراق خوش ئەبیتو ، مەعاش ، پارە ، ئیسراحت ... ناوی کوردو عەرب نامینی ، هەموومان عراقین و خۆمان پۆ عراق بەکوشت ئەدەین . جا بۆ ئەم مەبەستە چە کدارەکا- نمان ئەکەین بە سێ کو تەو ، بەشیکێ ئەتیرینە سەرەو بۆ لای دگوزیکێ خومان غاز ی حاجی مەلو کەخەریکی راپەرینەو بەیەک شالوو هەموو بادینان داگیر ئەکا ... لە هەولیر یەک فیرقە ی جەیش و دوهزار لە برا فورسانە کانمان لەسەری وەستان ، هەر بلین دە ی ، هەتا سەری سەفین و لوتکە ی هەندرین و هەلگورد ناو ستنەو . ئیمەیش بەشی زۆرمان لە کەلارو چەمچەمالەو بۆ ئێرەو لەم کەمپەو هەل ئەکوینە سەر قەرە داخو سەر ئەکەوینە سەر بەمۆ .. جا کە سەری ئەم یاخی بوانە پان کرایەو ئەو ئەکرێ بە ئاگراو حزبە کەمان حکومەت رۆی ئەدا لە هەموو شارەکانی شیمالا مەقەر دا بێ . !

دوا ی ئەم وتارە ماموستا بە دەستەسپ کەفی لاناو و ئارەقە ی ناوچاوانی سپی یەو و سەیریکی ئەو ئەفسەرە ورگەنی کرد کە لە تەنیشتمەو دانیشبو ، ئەویش دەستیکی کێشا بە پشتیواو زەردەخەنە ییکی پانی بۆ کرد . یەکدو زرتە بۆزی چارە تاوانبار لە پشت ماموستا وەستانبون کردیانە جەپە ریزان و دانیشتوانیش لەگەڵ ئەوانا کەوتنە جەپە کوتان .

لەناو دانیشتوانا کۆلەبالا بەرێکی جامانە لار دەستی هەلیری ، ماموستا بە روخشی وتی (فەرمو کاکە مچه) ،

قوپى ناو جۇگا چەقپوۋە سەرسىنگى نىزىك شانى راستى
وہك كوپرەكانى دەمەو بەھار لە گەل ھەناسە دانیا خو-
ئىنىكى گەش فېچىتە ئەكات و بەسەر پەپۇ زەردە چىكەنە كەى
مىليا دېتە خوۋارو قوپى جوگا كە سور ئەكات ، ھەناسەى
ستو رەنگى سېى ھەلگەراۋى نېشانى دوا ھەناسەى تى.

خاكى لە بەرتكى تر لەولاۋە لەناو قوپا چۆكى
داداۋو چەناگەى خستوتە سەر قۇنداخى تەنگەو جىار
جار تەقەپىكى بى ئامانچ ئەكات و ئاوپىك لە برىندارە كە
ئەداتەۋە .. يەكدو جىار بانگى كرد وەلامى ئەو ، بە
شەئراۋى تەنگە كەى دانائو سەرى دانەواند بە ماتەمات
خۇى خزانە لاپەۋە ، دەستىكى تېۋەژەند : كاكە مچە ،
كاكە مچە ... بەلام لە لرخەپىك زياترى نەيىست ، خىرا
باۋەشى پىاكردو سەرى خستە سەر كۆشى و بە قولپى
گرپانەۋە كەوتە دواندى - مچە گيان ، برا شېرىنە كەم ،
توخوا چاۋ بىكەرەۋەو بىدوینە ! برىندارە كەۋە كو زۆر
لە خۇى بكا نەختى حولاپەۋەو چاۋى كردەۋە بەدەتەك
ئەتوت لەچاللاۋىكى قولەۋە دېتە دەروتى : ئاو .. كابرا
چاۋى بە دەورو پىشتى خۇيا گىپاۋ بى ئەۋەى بېزۋى لە
قولكەپىكى تەنېشتى خويەۋە چۆپىك لە ئاۋە لېلە كەى
بارانى بە لالەۋىچ ھەلگرتو كردى بە دەمىۋە .. ئەو
قوپاۋە برىندارە كەى بوژانەۋە ، دەستى ھېئا توندەستى
ھاۋپى كەى گرت و پىرس - ئەخە گيان ، شەپگە پىشتە كوئە ؟

- شەر كىزبە ، ئەم عەسكەرە نامەردانە ناۋپىر لە
بەناى تانك و زىچ پۇشە كانيان دور كەۋنەۋە ، ھەمۇ گەرا-
نەۋە جاشىش دايان كرد ، بەس تۆپ ئېش ئەكا ، تۆز-
بىكى تر تارىك داپچ ئەتەم بە كولماۋ دەربازت ئەكەم ..
گوئ مەدەرى كاكە مچە گيان چۈنكو لە پىناۋى كورد
ستانايە ھەرخىمان بەسەرى خۇشەۋە شەرەفە . مچە
دوا گوپى خوى خستە كارو چاۋە دەپەرەپوۋەكانى بېرە
چاۋى ئەخەۋ بە دەنگى چىچەچى وتى :

- نە .. نەبەخوا لە پىناۋى كوردستانا نېە
ئېمە جاشىن .. بەكرىچ گىراۋىن ... لەپىناۋى دورمىنى
گەلە كەمانا بە رورەشى و رەنجەرۋى ئەتۋىن !
ئەخە واى زانى و پىننە ئەكا ، خەرىك بو قە كەى بى
بېرى ، مچە نەى ھېشت و درېزەى دايە :

- راۋەستە ، با تېت بگەپىنم .. لەپىرتە ئەو رۆژەى
ماموسنا (ح ...) وتارى داۋ من وتم بۆچى ناۋى
كوردستان ناھىنى ؟ ھەر ئەو رۆژە زابى ئېستخبارات
بانگى كردەۋە ھەپەشەى كرد ... ئېتر تېگەپىشتم كە
بەراسنى جاشىن .. كاتېك زانى دايان نام بۆ ھەولير كە

لە پىناۋى خوتنى ھەنەشا خۇم بەدەم بە كوشت ... پىم
خوش بو چۈنكو بەھىۋا بوم دەرفەتم دەست كەۋى و بگە
مەۋە ناۋ برا پىشەدەر گەكانم .. بەلام چى بىكەم گوللەى
ئەجەل گالاندىمى .. راۋەستە ... قەسە مەكە .. با ھەتا
ھېزىم تيا ماۋە ھەمۇ شىكت پىن بلىم .. من بەكم كەوتەۋە ..
ناگەمە سەعاتىكى تر .. تۆساخى .. كورى چاكى ...
تۆش وە كو من خەلە تاۋى .. ئائىستا پىشەدەر گە بىكاتە
سەرت بە گوللە دات بېزۋن تەقە نەكەى ... تەقە لە پىشە
رگە كردن تەقە لە كوردەۋە .. لە كوردستانە .. لە شەرەف و
ناموس و پىاۋەتى بە ... ھەستە ... تازە من كەلاكم ...
ناگەمە شوۋ ... كلالشىنكوفو چوارە خۇرە كەى من و ..
تەنگە كەى خۆت ھەلگەرو بچۈرەۋە ناۋ برا كانمان ...
ياسى منيان بۆ بىكە .. بلى ئەو خەلە تاۋەى دەسخەپۇرە لە
سەرمەركا بەشىمان بۆۋە ... با بېز بە دەستە پا كەكا-
نيان تەرمەكەم ھەلگەرو بەشارنەۋە ... بلى ... بلى
خىيانەتم كرد ، بەلام ... بەخوا لە گيانلادا بەشىمان
بومەۋە ... كوزە بەقورپانى ئەو دەستە بىم گوللە كەى
سەر سنگى سى ... لەرېنى شەرمەزارى پىزگارى
كردم ... ئاى چەند بەئاۋاتەۋە بوم ، جارىكى تىرىش
بگەرمەۋە رىزىان ... لەگەلپانا بچەمە سەنگەرەۋە ...
شان بەشانىان ھەلگەت بەرمە سەردوژمن .. بەلام .. ئۆف ...
ئەم قسانە پەژارەى ئەخەى جوالاند ، خەمى سەرپەلە
دك پا كە كەى داخى ئەو كلولى يەى تىرى كەوتون ،
رېژنەى فرمىسك ھەنسىكى بەكول ، ھەناۋى وەكو
مەشكە ئەھەژاند ، ماۋەپىكى باش گىراۋ فرمىسكى دشت ،
كاتى پەژارەى نېشتەۋە ، بە پەنجە قوپاۋى يەكانى چاۋى
سپىيەۋە سەپرىكى مچەى كرد كە چاۋى بە مۇلەق
ۋەستاۋە رەق بوە ، تىرىكى بەسامى لى نېشت ، پاي
ۋەشان ، بانگى كرد ، بىسود بو .. زانى مچە نەماۋە ،
دەستى كرد بە گىرانو باۋكەزۇۋ ماچكردنى ناۋچاۋانى
ساردى ھاۋالە مردۋە كەى !

لاى خوارەۋەى ئاسمان لە چەند لاپىكەۋە كونى تى
كەوتبو ، بەكدو ئەستىرەى سەرمابردەلە تازە دەركەۋ-
تېون جىرەۋەيان ئەھات ... تەقە كىز بېۋو تەۋاۋ دور
كەوتبۆۋە ، ناۋبەناۋ تۆپىكى جەيش گىرمەى ئەھات و چىا
دورەكان دەنگيان ئەداپەۋە .. ئەخەى كلوك بۆ دوامىن
جار بەچاۋ ماللاۋى لە تەرمى ھەۋالە كەى كرد ، بىر-
ۋەكەى خوى كردىۋە شانى و كلالشىنكوفى مچەى
بەدەستەۋە گىرتىۋ دەمانچە كەى بەستېۋ ، سەرى داخستو
ۋەكو مرزۇكىكى دەسكرد بۆ پىشەۋە روۋە سەنگەرى
پىشەدەر گەكانى كوردستان مىلى نا .

وادیاده زوربه‌ی خوینده‌دان مه‌تله‌لی ژماره‌ی پیشویان پین خوش بوو و خویان پیوه خدریک کردوه ، هم جوره مه‌تله‌لانه هم‌رو باوی روزو و کمتر گو‌فاری عه‌ده‌یی ، فارسی ، یا زمانیکی تر نه‌یینی هم باب‌ته‌ی تیا نه‌یین .
 نیمه‌یش بو نه‌وه‌ی داخوازی هه‌ندیک له خوینده‌رانمان به‌ییننه‌جی و هه‌ندیکی تریان فیری هم جوره خلافتانه به‌کله‌ک به‌کین له‌سدری هم‌روین و ده‌نگه له داها‌توا پاداش‌تیکیشی بو تهرخان به‌کین .

دیراوی نه‌مجارده‌مان

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
			X			
	X				X	
		X		X		
X						X
		X		X		
	X				X	
			X			

نه‌ستونی :

- ۱- ته‌نیا - حۆل .
- ۲- نه‌یین به‌الری .
- ۳- زمانی نه‌یگری - قه‌کدر به‌خۆی نه‌لین .
- ۴- له‌کلاشه‌وه تائه‌گاته‌جزمه .
- ۵- گرنگترین نه‌ندامی له‌ش - دوباره‌کردنه‌وه‌ی بارانیکی ورده .
- ۶- بو به‌چهند پارچه .
- ۷- میوه‌ی به‌هه‌شت - هه‌تاو .

ئاسویی :

- ۱- چه‌کی قورس - که‌ره‌به‌ی جوتیار .
- ۲- نه‌ندامیکی له‌شه‌له‌ناوه‌وه .
- ۳- که‌ساس - می‌رد .
- ۴- له‌ناوچه‌ئازادکراوه‌کانی کوردستان .
- ۵- خاک - هاواری ئازار ؟
- ۶- روگرژ .
- ۷- ئیش - داعبای نه‌هراوی .

هه‌له‌ییانی مه‌تله‌لی پیشو

نه‌ستونی :

- ۱- پشت - گاز .
- ۲- سو - خۆشی .
- ۳- ئیستر .
- ۴- ته‌واو .
- ۵- فکنت (نه‌نگه) .
- ۶- دایه - ری .
- ۷- رون - بز .

ئاسویی :

- ۱- پسا - خدر .
- ۲- شویت - آو .
- ۳- سه‌فین .
- ۴- ختوکه .
- ۵- گۆران .
- ۶- ئاش - وه‌رز .
- ۷- زێپ - تیر .

